

Передплата

на «РУСЛАН» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не взовьмеш милости і віри не взовьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Копернича (Андога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколонського в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

„Россія“ против Австрії.

(+) Від якогось часу в деяких французьких і російських деньниках появляють ся напасти звернені против Австрії, а особливо замітний напад петербурської «Россії», що стоїть в певних відносинах з наслівистичними кружками. До недавна відзивали ся в такому тоні російські деньники лише про Туреччину, називаючи її «неудужим чоловіком», але тепер вже поважила ся «Россія» до такої напасти на Австрію.

«Всі ті різнородні народи, поселені в Австро-Угорщині, лише між иньшим «Россія», чужі собі не лише язиком, але й духом. Они згідні лише в загальній ненависти до сего прапора, або лучше сказати, до сеї фірми, що їх сполучує. Всі ненавидять ся обопільно. В парламенті плюгавлять ся послі фізичними і словними поличниками, а все те свідчить лише про агонію, в якій находить ся організм недужого чоловіка. Тай нема лікаря, що вспів би спинити сю недугу, що розвиває ся з нечуваною скоростю. Навіть тридержавний союз, що тепер нездужає наслідком підозріного попсовання соків, не має спромоги піддержати надовго естество Австро-Угорщини, тим більше, що не можна вже довше сумнівати ся про намір Німеччини, оперти ся кріпко о Адрию. Навіть австрійська армія носить вже на собі пятно розкладу. І ми маємо з часів Суворова, з 1849. року і кримської війни почислити ся з Австрією, а коли Австро-Угорщині грозить розклад або втрата самостійности, то ми не можемо байдужно сему приглядати ся. А вже зовсім не можемо на се призволити, щоби Німеччина, наш споконвічний ворог, що недавно відкрила шелом, загорнула всю спадщину по Австро-Угорщині. Тим менше вільно

нам про се забувати, що в Австро-Угорщині живе і страдає кілька мільонів «русских», яких лиха доля відділила від їх «матушки». Сі «русские» мусять вернути на лоно своєї «матушки». Хочемо і мусимо сподівати ся, що «Галицька Русь» возсоединить ся з Велико Мало-і Білорусією».

Отак то ударила «Россія» вже в похоронний дзвін і готує ся Австрії «заздалегоди живота темний похорон справляти», говорючи словами народної думи. Ще Наполеон I. мрів про зівечене Габсбурської держави, але інакше склало ся, ему самому довело ся на острові св. Єлени хиба роздумувати над тим, якби се гарно було, колиб его мрія була стала дійсностю. А тимчасом Австрія пережила неодні злидні і тепер не має думки сповнити мрії неодного свого ворога. Але се не спиняє деньникарских віщунів ворожити їй недалекого кінця. Чи ж справді оно так, як «Россія» перед кількома днями розголосила світови?! Таке віщоване не викликає навіть обуреня, хиба лише сьміх і погорду, але не від річи буде розслідити, звідки то виходять сі безличні напасти. Що паризький «Matin», часопись широких має, обчислена на сензацію і скандали, кидає ся з напастями на Австрію, се не дивниця. Але навіть півурядовий «Temps» і деякі поважні російські деньники від якогось часу бють в той дзвін. Питаємо ся сиі ворог? Виходить, що боротьба веде ся проти Австрії, але властиво она вимірена проти Італії та Німеччини. Цікаво-ж тепер знати, задля чого?

Що правительством в Парижі і Петербурзі мало би тепер впасти на думку, вислати своїх жвавів і козаків на австрійські границі, се здає ся доволі неімовірним. До того нема слушного приводу. Вжеж Австрія живе з Францією здавна в приятних відносинах і нема причини, щоби ті відносини змінили ся, бо обі держави не

входять з собою в суперечність в своїх інтересах, взаємини між обидвома державами мають більше торговельний як політичний характер. З Росією зробила Австрія навіть умову для управильнення балканських справ, а корисний вплив сеї умови вже не при одній нагоді проявив ся. Заборної політики Австрія не веде, а коли Росії і Франції може що не сподобати ся, то хиба се, що Австрія вірно держить ся тридержавного союзу. Се очевидно не припадає до вподоби і не підходить до думки в Парижі і Петербурзі. Ціллю дипломатії і деньникарської крамолі є розбитє тридержавного союзу. Для того треба Австрію представити нездарною, немичною в очах її союзників, хоч ще не давно один російський деньник сам зрадив ся, дораджуючи Австрії приступити до дводержавного французько-російського союзу, чого певно був би не вчинив, наколиб Австрія була так маловартним союзником.

Які-ж отже є остаточні причини сеї добре обдуманой і систематичной боротьби, розпочатої проти Австрії з таким завязем? В Італії настав тепер новий міністер заграничних справ, що має бути противником тридержавного союзу а прихильником Франції. Се вистарчає французькому міністерству розпочати наново змаганя роблені від двох десятків літ, щоби відорвати Італію від тридержавного союзу а зробити її знов економічно зависимою від Франції, як се було давно. Се понука для Французів. А щож спонукує Росію до того? Ослабити Німеччину. В масах російської суспільности викликало се велике невдоволенє, що генерал Вальдерзе став верховним вождом з'єдинених військ на китайським боєвищу, а тепер з якогось часу російське правительство зробило ся чутливим на погляди суспільности. В верховодячих кругах се не сподобало ся, що Німеччина так якось згідливо поводить ся супроти

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

В ЛІСІ.

(Конець).

В першій хвилі не знав, що робити. Чи йти, чи вертати? Мороз запер ему віддих у грудях, а вітер напрасно кинув ся на него, підніс его з землі і мов фуркальцем обкрутив ним кілька разів в повітря. А до того засипав ему очи холодним, мокрим снігом.

— Во ім'я Отця і Сина, — сказав Василь, на силу вдержуючись на ногах, — а то лють погана! Ще-м такої не видів. А вітер який! — О! певно хтось повісив ся в лісі. Коби так лісничий, дав би ему Пан-Біг на розум...

Але куда ту йти, — світа Божого не видно. Треба брати ліворуч в грабину, — там затишійше.

І він сьміло встромив свої чоботи в глибокий сніг. Чоботи пірну-

ли, як сокира в воду. Василь запав ся в сніг по самі коліна. За холяви насвпало ся снігу як муки зимної і вогкої, що гнеть тонула ся на теплому тілі і струйками спливала аж до долу, на пальці. Але Василь не дуже вважав на тов. Не першана ему така дорога. На те він хлоп. Сокиру застромив за ремінь, до руки взяв якусь грубевну і довжезну запруту і підпираючись на ній як на кулі, брив дальше і дальше. До ліса прецінь близько. Лиш кілька кроків. Так, але тих кілька кроків прийшло ся йти мало не цілу годину. Іноді Василь по саму шию западав у снігову заспу, та лиш на силу вилазив з неї, приючи як руда миш. Було і так, що здавало ся ему — от і конець. Тут тобі конець Василю! — Довкола сніг як море, а сили нема віякої, прийде ся загинати.

Так добрав ся до першого граба і став. Плечима опер ся о холодний нень, щоби хоть трохи відпочати.

З уст і з цілого тіла пара йшла як з печі. Раз горячо робило ся ему, то знов зимно, на перемину. Відтак прийшла дрож, зуби стали бити об себе як сікачі, перед очима літали іскри. Потім і дроз устала і все тіло піддало ся одному чуттю стужи.

— Біда, — погадав собі Василь. Можна замерзнути під грабом. Погане діло. — І щоби хоть крихту розігрітись, став бити себе руками по плечах. — Гу-у! лють скажена! Ніг собі не чую. В лице як шпильками коле. Аж папуть. Скарає его Пан-Біг за мене і за мою дитину! Гу-у!

На згадку дитини цілий ряд иньших забутих гадок і споминів надлетів ему до мисли. І згадав він колишні парубочкі часи, згадав, як лісничий забігав коло Насті. І згадав своє весіле і повесільне своє горюване у двійку. Згадав вкінці і тую хвилю, як він, складаючи гордість з серця, пішов до пана Стшалковського і просив, щоби про-

дав, — продав, а не з ласки дав — хоть фіру дров, а пан Стшалковський, усьміхаючись злобно як чорт на образі до Еви, поклевав его по рамени і сказав ласкаво: «Най прийде Настя!» На тую згадку кров ударила ему до лица. Пальці заклакли від зимна розпростувались і раз зложили ся в здоровий, грізний хлопський кулак. — Не дочекаєш сатано погана! — засичав крізь зуби і рушив з місця.

Утома, зимно і розпука зникли параз з его серця, а натомість з'явили ся гнів і ненависть. Він стиснув топорище, аж затріщало і великими кроками пустив ся дальше.

— Коби як зиму перебути, а там я тебе не бою ся! — думав по дорозі.

В лісі не було тільки снігу, що перед лісом. Під лісом звичайно вітер надуває. Тому Василь ішов скоро і за хвилю опинив ся над глухою долиною, в котрій літом стояло озерце дощевої води, лежали виверти поторочених бурею де-

Англії, і тим способом спинає всяку протибритийську акцію. Росія бачить в Англії всюди свого противника, а в кожному приятелю Англії свого ворога. Сі впливово-політичні обставини сходять ся випадково також з економічними, з аграрними ріжницями між російським міністром Вітте а німецьким Більвом. Заносить ся на російсько-німецьку митову війну, а таким аграрним війнам звичайно вторує політична музика. Теперішнє положення уявляє ся отже зовсім ясно: Франція хотіла би дістати в свої руки Італію, а Росія бажала би ослабити могутність Німеччини. Тимто змагають до того, щоби Австрію, яка є осередним членом тридержавного союзу і творить природну зв'язь між півночю а полуднем, відорвати від сего союзу. Колиб упала та головна підпора, тоді перестав єстувати європейський союз.

Задлятого треба було Австрію оголосити «недужим чоловіком» і задзвонити в похоронний дзвін. А коли треба Австрії «заздалегоди живота темний похорон справляти», тоді Росія нагадує собі на своїх плеканців «русских» в Галичині, оглядає ся на виховану тут донголітними «пособіями» московську агенцію, що то так тужливо споглядають до «матушки Москви» і все їй з вдяки за одержувані пособія замилюють очи, нібито руский нарід в Галичині рад би чим скорше «обєдинити ся» з «Великою і Білою Русю».

Однак се справдешне самодурство. Всі австрійські Славяни дуже добре знають, що таки в Австрії мають они певну основу свобідного національно-політичного розвитку, а вжеж Русинам дуже добре відона та свобода, якої заживають наші брати-Українці, колиж горстка Маркових і Мончаловских так тужить за «матушкою Москвою», то нехай «їдуть в свої Суздаль!» А коли «Росії-ї» видала ся Австрія «недужим чоловіком», котрому вже треба сьпівати «вічнаа память», то ми на се скажемо, що она бачить чуже під лісом, але не бачить свого під носом. Ті події, які тепер ворухать всю Росію, повинні бути для неї приводом нагадати собі примовку і «medice, cura te ipsum!»

Дещо про розвій садівництва і про торгівлю овочами.

(Відчит о. Ю. Дуткевича з Дубя на загальних зборах товариства «Сільський Господар» в Олеську).

(Дальше).

Хотай би в нас було 10 разів стільки садів — хотай би в 10 разів стільки родило ся овочів — єще далеко до страху перед конку-

ренцією. Овоч любить кожний: кожний єго купить: і старий і молодий — багатий і бідний — здоровий і хорий. Ніхто не жалує гроша видати; бо смачнійший він, як всякі цукри, тісточки і бомбони. Я нераз бачу, що захорує хто і нічим не може занести ся, а прецінь овоча забавне. Нераз і Вам — сільські господарі — дучило ся бігти 2 милі за яблуками для хорої дитини. А вжеж коли родичі вертають з ярмарку, а куплять для дитини по яблукови — то певно нічим иньшим не зроблять дитям такої приємности.

Мимоволі насуває ся мені порівнянє овочів з бараболями. Кілько то їх люди садять, скільки переїдять, про те ніхто не скаже: не садім, бо будуть по нічому. Може хто скаже, що бараболю горальні перероблять на горівку. Так — правда, але мусите знати, що нема кращого і здоровішого напитку як овочевий моц. Оно називає ся моц, але сей моц буває найкращим вином; багато людей пучи французке вино, навіть не думають, що се вино навіть не лежало коло винограду. Продають єго під назвою Mosel-Wein або Rhein-Wein. Вино се походить з яблук у Віртембергії і Франції. Майже половина Франції (55 північних департаментів) не садять винограду а лиш яблука, з тих яблук вирабляють вино, зване «Cidre» — і вирабляють єго річно 36 мільонів літрів. — Ще више лішла Америка північна. Там лиш в однім місті Madison в ново-йоркскім стані перерабляють 250 тисяч бочок яблук на 3 мільони літрів яблочника. А в нас? Боять ся садити, щоби конкуренції не було!

Вино се перерабляють з найпідліїших сортів яблук, і там на місци не є оно дороге, однак так, що продукція яблук добре господарям оплачує ся. Но заким оно прийде до наших склепів, то переїде наперед через много рук, а кожда рука хоче на нїм щось заробити; далі, сей, що купує се вино, оплачує далекий транспорт, а третя річ — се є пограничне цло і консумційна оплата, котра виносить мало не половину ціни, яку вже тут за бутельку заплатити.

Коліб у нас було много овочів, могли-бисьмо також щось подібного мати і ручу, що гагунки овочів, які наша земля може зародити, не були би гіршими від французких і німецьких. Алеж годі о тім думати, коли продукція овочів не вистачає на покритє локального запотребованя на звичайні потреби. — Ще одно місце до збутя овочів є ту у нас — в краю — між нами самими. Думаю о сушених овочах і о перерібках на бакалії, мармоляди, повила і т. д. Ви знаєте наші сушениці? Чому ні — мабуть! Таж наші господині продають їх на кождім ярмарку в Соколівці, Білім Камени — і тут в Олеську — по 3 кр. літра. Но, не дорога річ, а ледви чи оплатить труд! Тих 3 кр. то хіба за труд, бо материал ужитий на ті смакоці повинні були зїсти безроги. Всякі падалки, хробачливі, обтовчені, напів зогнілі — все то у нас дуже прилично збирає ся і сушить ся. А сушить ся в димі, на котрий уживає ся недогни-

лих трісок, опісля продає ся в Соколівці. Але — дійсно лиш в Соколівці — бо деінде нема місця для такого товару. Купують сей товар і жиди, але не їдять єго, лиш з добрим зарібком відпродують Русинам. А Русин їсть се: нераз зайде ся від кашлю, бо диму не виварив; нераз язык одубіє від сего смаку — але християнин їсть, бо се коштує. Про сушені сливки наші не згадую. Ви їх самі ліше знаєте, а про повила нема що і говорити. Наші повила звичайно не виходять поза село, а коли є в торговлі, то лиш дуже скупо і по нічому. А кождий, хто купує, волить заплатити дорожше, аби лиш доброго дістати. Лиш наші сади не продають такого товару, що правд би ся на перерібки, а гадка о фабричній перерібці ще навіть не може скільчити ся.

Тепер придивім ся троха — бодай з далека, як то буває по иньших краях, де не боять ся садити садовину і думають, що чим більше буде садовини, тим більші гроші будуть брати.

Почнім від Австрії, нашої держави.

Під зглядом управи садовини високо стоїть Морава, Шлезк, Чехи, найвише Стирія і Тироль. Тироль називають огородом Австрії. Коли один подорожний запитав ся селянина: які маєте овочі? Сей відказав: Питайте ся радше, яких не маємо. І в самій річі! Почавши від дикої кваснички, що росте дико по лісах у великій скількості, аж до найблагодійніших сортів винограду, находить ся в Тироли всякий овоч уміркованого підсоня. Розвиток так великанський зачав ся перед 50 літами, коли Тирольці пересвідчили са, що їх винниці задля конкуренції зі сторони Угорщини і Долішної Австрії не можуть їм принести сподіваних доходів. В Тироли найбільше причинили ся до піднесеня садівництва школи і господарскі товариства. Як цїнять там огороди? В нас на морги; хочби на моргови було не знати скілько дерев — морг не варт більше як морг. В Тироли інакше: там іде вартість після засаджених дерев: 5-літня щена 10 зр., за щену 15-літню 50 зр., 25-літнє дерево: 100 зр. За те тирольскі яблука, особливо так звані «розмарини» розходять ся по цілім сьвітї, почавши від наших головних міст аж до міст в Японії і Китаю.

(Дальше буде).

3 ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Про суботнійше засіданє квотової депутації зачувати, що референт Бер поставив внесене, щоби задержати дотеперішнє відношенє квоти, іменно 65:4% для Австрії і 34:6% для Угорщини. Пос. Кайзер виїс відношенє 50:50, пос. Повше 62:58, а пос. Форшт жадав установленя квоти після цифри податків. Референт Бер заявив, що в разі відкиненя єго внесеня, він зложить реферат. По довшій дискусії ухвалено більшою стією 7 голосів проти 3 прийняти внесене Бера.

Горська квотова депутація, яка вибрала своїм головою Кольмана Тішу а д-ра Макеа

рев, росли цьвіти вєлякі і гриби. Іноді виділи також на мокрій грязі слїди, де качали ся дики. Тепер там не було нічого, лише сніг. Один рівний і чистий сніг.

— Тут буде найкраще. Навіть голосу не чути, бо в долині, а до того вітер. Господи помагай! — І Василь з цілої сили став валити сокирою по невеличкім грабчаку. Він чинив се з якимсь лютим зав'язем, так якби то не дерево було бездушне, а ворог живий і дуже недобрий. Уявляв собі мабуть, що то не грабчак, а лісничий понав ся єму в руки.

Глухі відгомони лунали сотнями голосами по лісі. Від дерева до дерева, від корча до корча несла ся вістка, що якийсь пакоєник, збиточник втиснув ся в лісове царство і відбирає жите молодій деревині. На тую вість дерева зашуміли грівно. Махали гілями, скрипіли вітями, шуміли галузками. «Не руш! — казали — тікай, лиши!» І аж до долу для постраху нагинали свої

голови високи. «Не руш!» Але Василь не зважав на ті погрози. Раз-враз валив сокирою в грабовий пені і за кождим ударом добував якийсь глухий, гробовий виклик: Гу!

Далеко, аж за десяті дерева летіли дрібні тріски — пені був підтятий. Тоді Василь став, випрямив спину, відсапнув і сокиру сховав назад за ремінь.

— Та-а-ак! — сказав з видимим вдоволенем і нагнув ся всім своїм дужим тілом на дерево, щоби єго зломити і повалити на землю.

Затріщав грабчак, захитав ся і піддав ся невмолимій судьбі. Але лягаючи, поторощив немало гиліак на сусідних деревинах, бо чіпав ся їх і немов просив ся, щоби єго піддержали і не дали упасти. Та годі! Всі жили, що лучили єго з землею, перетяло вістре сокири і він мусів упасти. Унав і глибоко зарив ся в сніг. Ліс зашумів ще дужче. З якоюсь невисказаною грозою били

галузи об галузи, тріщали і скрипіли гилюки, стогнали пні.

Василь нагнув ся до землі, відпорпав сніг і підвів дерево за один кінець в гору. Тепер воно не противило ся єму, звичайно як річ мертва. Він легко спустив собі один єго кінець на праве рамя і нагнаючись та присїдаючи, так довго підсував ся під него, поки ціле дерево не зависло єму на плечі як коромесло.

— Славити Бога! — сказав і хотів пустити ся до дому. Але в тім почув якийсь шелест і серце єму забило ся трівожно. Вправді вірив в безвинність свого чину, а все таки сьвідомість чужої власности відзивала ся часом в якийсь далекий закутні єго спрацьованого мозку.

Він став.

Шелест було чути доволі добре. Се хтось ішов лісом, і то недалеко. В пїтьмі ночі годі було добачити, хто — чи звїр чи чоловік, але ступанє не було чути зовсім вираз-

но. Оно наближало ся все ближе і ближе.

— Може дик, — погадав собі Василь і мимохїть відскочив в бік та опер ся плечами за для оборони о найближший пені старого дуба.

То не дик.

О кілька, що найбільше о кільканайцять кроків перед Василем, поміж деревами блисло слабоньке сьвітло. Як іскорка запалало в темно-сірій пїтьмі ночі і сніговиці. Блисло і не згасло. Зависло на грудех лісничого в маленькій ліхтарці, причіпленій до ремєня, що висїв через плечі і придержував велику стрілецьку торбу.

Так, се був лісничий — грівний, невмолимий Василь ворог.

— Стій! — зверещав дико, знімаючи з ремєня ручницю.

Не потребував кричати, бо Василь і без того став з грабчуком на рамя під дубом і не знав, що з собою почати. Втікати по снігу тяжко. У лісничого ліхтарка і добра, вірна ручниця. Годі!

Фалька референтом, ухвалила підняти безпосередні устні переговори з австрійською депутацією і зібрати ся на слідуюче засіданє у Відни д. 28. с. м.

Справу напливу рільних робітників до Німеччини підчас літних місяців обговорюють часописи німецьких рільників. Між иньшими пише про ту справу Köln. Volks-Ztg.: Ми вже давно говорили о тім — пише она — що рільне господарство на схід від Лаби переживає тепер небезпечну кризу, і мусить дїждати ся банкрутства, коли Росія вагле замкне двері; супротив того треба поручити, аби прибуваючі на літний час робітники тут у нас поселяли ся. Против того середства піднесено страшний крик; всі побоювали ся напливу католиків. до наших провінцій протестантских. Тепер ми пересвідчені, що кожний рільник протестант сильно жаує, що відкинено нашу раду. Многі з них опиняють ся в безвихіднім положеню, коли Росія дійсно не дозволить на еміграцію робітників. Вже тепер можна сказати, що в цілих округах стан рільного господарства зависить від доброї волі російського правительства. Одержуємо множество листів від рільників, котрі впевнюють, що грозить їм неминуча погібель, коли не будуть мати робітника з Росії. Інші часописи також вказують на те, що російське правительство видасть заборону виходити робітникам до Німеччини, коли она піднесе оплату від російського збіжа.

В Парижі відбули ся перед кількома днями дуже численні збори католиків, осіб цивільних і військових, які в посліднім часі потерпіли за свої католицькі переконаня. Розправи були горячі, в пристрасних промовах остро ганено масонське правління, пануюче тепер в французській республіці, та висказано переконанє, що обурене населенє урядить другу «ніч св. Вартоломея». Вкінці в резолюції, прийнятій одногласно, орешено, що треба стремити до «некровавої католицької революції» для уникненя кровавої, над якою викликанєм небачно працює кабинет Вальдека-Русо. А щоби стала можливою така некровава революція, постановлено погодити два побороючі себе католицькі табори: консервативний з християнсько-соціальним, — а то на підставі панської енцикліки.

НОВИНИ.

Календар. В середу: гр.-кат. Александра, Венедикта; рим.-кат. Руперта. — В четвер: гр.-кат. Аганія; рим.-кат. Сикста.

Довірочні збори поважного круга Русинів зі Львова і провінції відбули ся вчєра у Львові. На зборах рішено основати нове політичне товариство: «Руска Громада», що мало би дбати про розвій руского народа на строго національних і на релігійно-моральних основах. При тій нагоді обговорено політичну ситуацію і виявлено пос. Барвінському і товаришам повне волюб'є.

Загальні збори Наукового тов. ім. Шевченка відбули ся дня 25. марта при участі 36 членів. Голова товариства, проф. М. Грушевський втає

членів в першій році ХХ. віку в своїй власній хаті з желанєм, щоби сей новий вік був для розвою товариства щасливим. Мимо недостатку грошей, невеликих в порівнаню з другими славянськими інституціями субвенцій державних і краєвих, товариство розвинуло ширшу діяльність, як в попередних роках і почало видавати «Хроніку» товариства в рускій і німецькій мові. Дальше згадує голова про смерть трєх членів товариства: Ол. Кониського, Сергія Грушевського і о. Сидора Єзерского. Память їх почили члени повстанєм з місць. Вкінці додає голова, що секції іменовали нових дійсних членів: М. Комара, др. Стеф. Рудницького і С. Сидорака. На секретарів покликуює голова членів: В. Гнатюка і І. Брика. По відчитаню звіту з послідних загальних зборів почалась дискусія над діяльністю виділу, в якій забирали голос: М. Павлик, проф. Барвінський, проф. Шухевич, Ів. Труш, др. Мик. Шухевич, Томашівський і ин. Др. Колесса жалив ся, що від пів року не одержує ніяких повідомлень про засіданя секцій товариства, а навіть про се засіданє, на яким іменовано дійсних членів і вибрано президію секцій. Від секретарів товариства дістав проф. Колесса відповідь, що повідомленя висилано до всіх членів дійсних не лише у Львові, але і в Галичині і то про всі засіданя. Др. Шухевич дивує ся, що др. Колесса, що є головою одної комісії і заступником голови секцій, так мало інтересує ся справами товариства, що не знає нічого про засіданя, які є навіть оголошені в часописах. Вину за се нехай припише др. К. собі, а не виділові. Остаточнє рішено, що повідомленя про засіданя секцій, на яких буде відбуватись вибір дійсних членів і президії, має розносити курєор товариства. Рівнож обиджений др. Колесса, що в німецькій бюлетені при єго статії не поданє повне прізвищє, лише букви А. К. Голова товариства відповідає на се, що сталось се з вини зєчера та що се на будучє не повторить ся. При касовім звіті ждали виясненє проф. Шухевич, Лукіч Левицький, Мик. Шухевич і другі, а відповідали на се бухгалтер товариства п. Угрині проф. Грушевський. Дуже важну справу підіє проф. Шухевич. Бєдїжник поставив внесенє, щоби в виду тяжкого покривдженя рускої мови по галицьких школах, товариство віднесло ся з меморандум до міністерства просвіти і вибороло науці рускої мови належнє становищє. В дискусії забирав між иньшими голос проф. др. Колесса. Внесенє проф. Шухевича прийато. Головою товариства вибрано серед оплесків поновно проф. Грушевського (31 голосами; три картки порожні). До виділу війшли: В. Гнатюк, Ів. Громницький, І. Корчурда, др. Ів. Макух, Ст. Томашевський, др. Мик. Шухевич, яко заступники: Л. Цегельський, Гр. Гарматій, Евг. Бурачинський. До контрольної комісії вибрано поновно: К. Пальківського, і д-ра Грушкевича. Збори закінчилиє о год. 1/2 3. по полудні.

Зі Стрия пишуть нам: Заходом руско-народних товариств Стрийщини відбуде ся в 40. роковини смерті Т. Шевченка дня 1. н. ст. цвітня в великій сали «Народного Дому» торжественний вєчер з багатою програмою. Комітет не сумніваєсь, що кожний, кому дорога память незабутнього Кобзаря, явить ся того дня на тім величавім торжестві, щоби загріти серце і дуну своєю до витрєвалої праці на ниві народній. — Початок о год. 7 1/2. Крісло 60 сот., вступ на саяу 40 сот., галєрия для селян і міщан 10 сот. Програму оголосить ся сими днями.

З товариства слухачів політехніки «Основа»: На загальних зборах, які відбули ся дня 17. с. м., вибрані до виділу: головою Франц Тузак,

асист. політ.; заступником голови Володимир Лучків, студ. інж.; писарем Осип Тарантюк, студ. інж.; скарбником Володимир Постригач, студ. курс. геом.; бібліотекарем Роман Дудинський, студ. інж.; виділовими: Автін Глібовицький, студ. буд. маш.; Ярослав Ярославич Білинський, студ. інж.; Автін Галька, студ. інж.; Осип Гліцький, студ. інж.; — заступниками виділових: Марян Мерунович, студ. буд. маш. і Юліян Гіряк, студ. хем. техн. — До контрольної комісії війшли: Василь Безкороваїний, студ. арх.; Роман Фільварків, студ. буд. маш. і Витовт Манастирський, асист. політехніки.

— Варшавське «Echo teatralne i muzyczne» подає в остатнім числі портрет нашої землячки, оперової співачки п-ни Саломєї Крушельницької і десять ріжних знімків з єї найвизначніших оперових креаций.

— З Дрогобича. Міська рада ухвалила при надаваню назвица улицям назвати улицею Шевченка улицю від реальности д-ра Фалька до ул. Боднарської; а улицею Шашкевича улицю від ул. Стебницької від дому Чупкевича до ул. Бориславської.

— Студентські розрухи. Страйкуючі студенти російських університетів поставили до правительства три жаданя: 1) знести т. зв. провізоричні закони, 2) дарувати кару всім студентам засудженим на примусову службу в салдатах і 3) перевести судові доходженя против поліції і козаків за їх поведєнє в часі розрухів студентских. Правительство — як доносять з Петербурга — не хоче нічого чути про які уступки і грозить всім страйкуючим салдатською службою. Тимчасом Times доносить також з Петербурга, що на міністерияльний раді, яка відбула ся оноді під проводом царя, ухвалено знести закон, яким карає ся студентів салдатською службою і перевести ревізію університетских статутів.

— Соромна подія приключила ся в Штутгарті. Іменно викрито там, що межі иньшими визначнішими личностями також президент вїртемберского кабинету бр. Шотт доускав ся злочину против обичайности. По місєті розійшла ся була навіть вість, що Шотт відобрав собі житє. Однак показало ся, що Шотт жив, але подав ся до димісії.

— Дрібні вісти. В Терєбовлє занедужав на тиф висланий там намісництвом лікар др. Кубішталє. — В околиці Рави і Угнова вєштаює ся агєнти якогось кредитового товариства «Бурштип», виманують від селян члєвські уділи по 100 К і втягають їх до товариства, обіцяючи їм позички. Супротив того повинні би священники і учителі остєргати селян перед тими агєнтами, бо без сумніву, що тут криє ся знов якєсь обманьство.

— Гумористичний кутик.

В редакції.

— Не могли би ви дати мені раду, яким способом я міг би стати добрим поетом?

— Передо всім ви мусіли-б вмерти, бо всі добрі поети вже небіжчики.

Enfant terrible.

Мати: Будь чемний, Васильку, і поцілуй тїточку.

Синок: Е, коли тїточка дасть мені ляпаньця, як вчєра таткови!

Билиця.

Гєнрик IV заблукав ся раз в лісі і казав вивести себе мужикови, якого подибав при ру-

— Стою, — відповів Василь глухо і дожидав, що буде дальше.

— Стоїш — говорив лісничий і аж сопів зі злости. — Ану стрібуй, руш ся, ти, розбишако! Стрібуй! Василь мовчав.

— Стулило тобі? мовчиш? А видиш! А чи пам'ятаєш, що ти зі мною зробив, в тім лісі, два літа тому? Пам'ятаєш? Почекай же ти, чортівське кодрло! Кидай патик! чувш?!

Василь стояв під дубом і мовчав. Патика кинути не хотів. Якась бєвсильна злість сїїлила єму зуби. Так буває нераз у сні. Втікаємо перед ворогом, втікаємо, гонимо, кілько сил стане, гонимо, аж ту перед нами пропасть. Перед нами пропасть, за нами ворог, — що ту почати? Через хвилию піт зимний обливає наше тіло, ми пручаємо ся, відчиняєм на силу очи і будимо ся з немилото сну.

Але Василь не міг збудити ся, бо се не був сон а ява.

— Кинеш патик? — зверещав лісничий в другє, але так сильно, що перемиг рев лютого вітру. — Кинеш?! — і кількома кроками підійшов до безборонного хлопа.

— Пане! — озвав ся Василь і чув, що в тій хвилі не він говорить, а промовляє з него батьківська любов і розпука, — дитина хора, мерзне на зимні!

— Ха — ха — ха!!! Дитина хора! А щож мене твоя дитина обходять? Твоя і Насті! Ха — ха — ха! — Він засьміяв єя диким, пекольним сьміхом. — Слухай хлопе, — сказав по хвилі, — а чому ти Насті не пустив до мене по дрова? Га?! Чому?! — І відішпав від ременя ліхтарку і підніє єї до очий Василя, та дивив ся в єго лице злобно.

Василь не втерпів. Чув, що вдержав до краю. Чув, що прийшла хвиля рішуча. Або в зад або в перед. Він кинув собою в перед і відтрунув лісничого від себе.

Ах, ти падлюко хамска! Я тебе... — верескнув лісничий і в тій

хвилі замовк. Лежав як довгий на снігу. Василя коло него не було.

— Чекай! — кричав лісничий — зриваючись на ноги. — Чекай! і підвів ручницю.

Блак, гук, грім... і Василь повалив ся на землю.

Так падав перед хвилию грабчак підтятий єго рукою.

По лісі пішов відгомін вистрілу. Пішов, полинув, ударив о віконце невеличкої хатини під лісом і заглух.

Тихо. Навіть вітер замовк на хвилию. Здрігнув ся. Налякав єго вистріл нечайний. Але гнєть він опам'ятав ся, прийшов до себе. Зірвав ся, підняв ся і скоро та поспішно закрив великими жменями білого снігу слїди кривавого чину...

Тихо. Лиш вітер реве і скиглить і лютує, аж дерева гнуть ся до долу. Дивно і напрасно якось вимахують своїми вітями мов руками і торкають тебе і шепчуть і

розказують собі щось дуже страшного.

А в малій хатині під лісом став чим-раз зимнійше. Прискає лампа, скрилють лати на стрісі, моцюють ся крокви з морозом. А великі, старезні лили на лісовім високім оконі раз-в-раз бють своїми гиляками до замерзлого віконця. Раз-в-раз. Они чим дуж хотять Насті щось цікавого сказати.

Але Настя не чує їх, бо спить. Заснула — над коліскою свого хробачка слабенького і приснив ся їй сон дивненький. Десь вони, всі трє, з Василєм і дитиною, перейшли на иньшу хату, до иньшого села. І так їм там добре, так весело, безжурно. В хаті тепленько, в коморі достатно, на них одежа нова, не драна, і всі они такі щось дужі, веселі. Аж любо! Докола них люди привітні і щирі, а лісничого навіть не видати.

Гей, не буди ся, Насте, бо шкода такого сну!...

баю дров. По дорозі мужик розшитував ся за короля, про якого чув, що полює в лісі.

— Ви певно в его свиті, то допоможіть мені побачити его.

— Добре, уважай лишень, коли прийдемо на місце: всі здоймуть капелюхи, а хто его задержити на голові, сей є королем.

Коли віднайшли дружину, дворяни, що вже почали були непокоїти ся довгою неприсутністю короля, повитали его радісним окликом, підносячи до гори капелюхи.

— Ну, знавш тепер, хто є король? запитав Генрик IV.

— Та вжеж, хіба я, або ви — відповів здивований мужик.

Розвязка шаради в 57. ч.: *бук-вар.*

Телеграми.

Відень, 26. марця. На нинішнім засіданню палати послів, Шенерерянець Барайтер протестував против вибору делегаций на завтрашнім засіданню. Пос. Брзорад питає президента в справі прийомованя неімєдких інтерпєляций. При справозданню податкової комісії промовили послі Штайвендер і Кос. Засіданє триває дальше.

Відень, 26. марця. Відбуло са тут віче дер-

жавних урядників, в якім взяло участь коло 3000 осіб і прийняли резолюцію про регуляцію активального додатку, відповідно до змінених відносин життя, та резолюцію про влученє активального додатку до емеритури за евентуальною процентною прогрєсивною доплатою зі сторони урядників.

Капштат, 26. марця. Бюро Райтера доносить: Оноді і вчера захорувало знов 12 осіб на чуму, з тих 4 Европєйці.

Льондон, 26. марця. В палаті громад заявив Шемберлен, що мирові переговори з полудневою Африкою вже покінчені. Правительство не наміряє підняти їх на ново. Лордскарбу Бальфур предкладає відрочене нарад до 2. цвітня.

Пекін, 26. марця. Коли Китайці до вітїрка не підшпуть манджурского трактату, Росіяни зірвуть умову і задержать дальше Манджурию в окупації.

Тїєнтсін, 26. марця. Оноді повстала битва межі волками ріжних народностей. Трєх англїйских воєків, виконуючих поліційну службу, убито.

Тїєнтсін, 26. марця. Англїйского місіонара Ваґала замордовано підчас розділюваня запомого голодуючому населєню.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Проґрама від 16. до 31. марта 1901.

При співучасті війскової музики 80 п. п.

1) Увертура. 2) Miss Bertolotti жонґлерка на кружляючій кулі. 3) Mr. & Mdme Savanna ексцентр трансформацияна двїйка. 4) Daniel i Miss Betti, еквілібристи. 5) Les' Aubert tourbillon танцєри. 6) Freeze Brothers, куґляри з 32 тамборинами. 7) Les Gardenias, феноменальне гімнастичне рoutpouti. (10 минут павви). 8) Орхєстра. 9) Miss Ella зі своїми львами. 10) Conchitta іспанська танцєрка. 11) Mr. Carlo Benedetti, медична загадка. 12) Mc. Lusky's, ексцентриці і арабскі скакуни. 13) Орхєстра. 14) Signor Luigi Savanna в своїй комедії. *Zmist.* Прольог. Комісар. Jole, его жена. Зефірін. Слуга. Жандарм. Всі особи представляє п. Luigi Savanna. 15) Комічна пантомїна Tramp, труви Gardenias. — Початок о 8. год. вечєром.

Що дня велике представленє. В недїлю і сьвїта два представленя. Що пятницї High Life представленє. Білєти вчасїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвига у Львові.

Colosseum огрїте 12 газовими печами.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		Поїзд	
посп.	особ.	посп.	особ.
приходить о годїні		відходить о годїні	
до Львова		зі Львова	
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
6:20	з Чернівців (Ігчан, Галацу), Станиславова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:46	з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. нл.	6:48	до „ „ „ „ дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:55	до Станиславова, Підвисокого, Потутор
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
8:00	на дв. головний	2:55	8:40
8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лп. до 15. вер.)
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Янова
8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
11:45	з Ядослава і Любачова	9:42	до „ „ „ „ дв. гол.
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	9:55	до Чернівців, Станиславова
12:55	з Янова	10:20	до Сокала, Белци, Рави рускої і Любачова
1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлі і сьвїта
3:14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)	2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлі і сьвїта
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
2:35	5:40	3:15	до Янова шодєнно від 13. мая до 16. вер.
5:45	з Кракова „ „ „ на дв. голов.	3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.
1:45	5:55	3:30	до Ришева, Хирова, Любачова
6:00	з Чернівців, Іцкан		
	з Сокаля, Белци і Любачова		
Нїч			
Нїч		Нїч	
7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)	6:10	до Станиславова
8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в днї б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 шодєнно
8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.	12:40	6:30
9:23	з Янова шодєнно від 1. мая до 15. вер.	6:50	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
8:40	9:45	7:10	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
2:31	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова	7:33	до Тернополя дворець головний
12:20	10:00	7:38	дворець Підзамче
	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор-	7:25	до Сокаля і Рави рускої
	Лавочного (Пешту) Хирова	7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	на дв. голов.	10:40	до Чернівців і Іцкан
	12:05	10:50	до Кракова, Відня, Варшави
	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.	11:00	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	з Підволочиск на дворець Підзамче	11:25	до „ „ „ „ дв. Підз.
	3:35	4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
	на дворець головний	4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТНА: Пєра нїчна числїть ся від 6 годїни вечєром до 5 годїни 59 минут рано.

Час середно-європейскїй рїзницї ся від часу львівского о 36 минут, а іменю 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залїзницї держ. (Львів, ул. Країнських ч. 5) удїляє пояснєнь в справахє лїзничих, продає білєти вського рода і розклади адїц.

Контора вимїни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всьакї

папєри цїнні
і МОНЕТИ

по найдешєвшїм курсї деннїм не числїчи нїякої провїзїї.

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селї

цїна 70 сот.

і того самого автора:

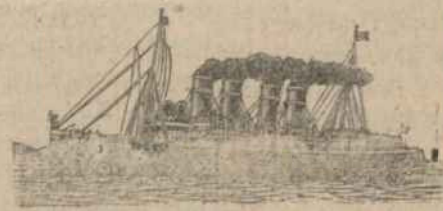
НАГУЛА

цїна 30 сот.

оповїданя з житя Словїнцїв в перекладї І. Кузїва

нехай як найскорше замовить сї двї книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнєцкого 26, або в Ставропїтїйскїй Книгарни ул. Руска у Львові.

В К А Н А Д У

як і до всїх других заморских земель переправляє

НАЙДЕШЄВШЄ

повсьюди знакома фірма:

B. KARLSBERG

HAMBURG, Brandstwiete 36

Поки хто шифкарту купить, нехай зрїонав мої цїни з цїнами агєнтїв корабельних.

1—5